

'We telen op een dunne kwetsbare aardschil'

MICHEL ELANDS

De Europese Commissie heeft duurzaam bodembeheer op de politieke agenda gezet. Dat is mede het resultaat van het Europese burgerinitiatief People4Soil. Kartrekker in Nederland is agrarisch adviseur Bertus Buizer.

INTERVIEW

U bent opgegroeid op een akkerbouwbedrijf in de Noordoostpolder?

'Mijn vader was een van de pioniers bij de ontginning van de polder. Hij was rietmaaiër en werd daarna pachter van een nieuw melkvee- en akkerbouwbedrijf. Ik heb jarenlang elk weekend en in de vakanties op het bedrijf meegewerkt. Net als mijn vader heb ik pioniersbloed.'

U bent coördinator van People4Soil in Nederland. Meer dan vijfhonderd organisaties in Europa hebben zich bij deze coalitie aangesloten om de bodem een beschermde status te geven. Hoe bent u daarbij betrokken geraakt?

'Biologische groothandel Eosta heeft mij hiervoor voorgedragen, nadat het initiatief in Italië was gestart. Ik wil het verhaal over de bodem onder de aandacht brengen van een groot publiek.'

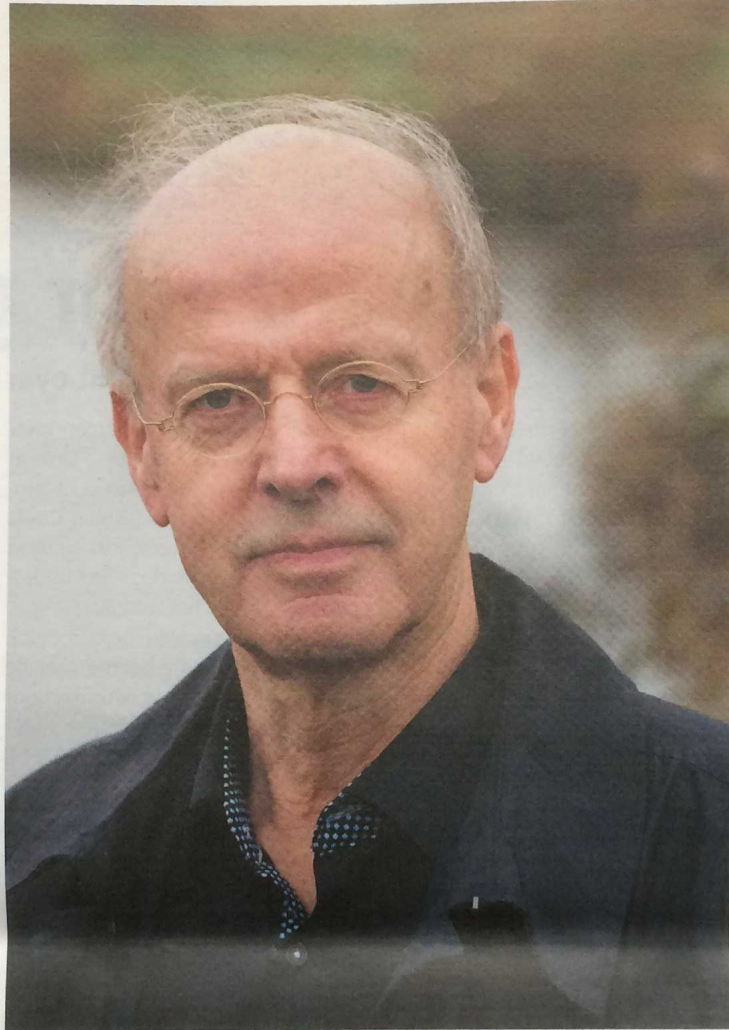
De grens voor het slagen van een Europees burgerinitiatief ligt op 1 miljoen handtekeningen. Die is niet gehaald.

'We hebben er ruim 200.000. Maar ons grotere doel was om de bodem op de agenda te krijgen bij de Europese Commissie. Dat is gelukt, want we hebben een brief ontvangen dat ze het belang onderschrijven.'

'We hebben leergeld betaald, omdat de petitie ingewikkeld was om te ondertekenen. Maar we hebben met veel partners een basis gelegd en een schat aan informatie geleverd via internet en sociale media.'

Wat weten we nog niet over de bodem?

'We hebben wetenschappelijk pas zo'n 2 procent van het bodemleven in kaart kunnen brengen. Dus wat

Bertus Buizer, agrarisch adviseur bij People4Soil

Foto: Het Hoge Noorden

de langetermijneffecten zijn van intensief gebruik, weten we niet.'

Hoe ziet u de Nederlandse land- en tuinbouw?

'Grofweg zie ik twee stromingen. Het ecomodernisme; het idee van zoveel mogelijk produceren op zo weinig mogelijk grond. En het agro-ecologisch verantwoord boeren; alle natuurlijke voedingsstoffen en bodemleven in stand proberen te houden.'

'Het organischestofgehalte in de grond is vaak te laag. Mede daardoor raakt de bodem verdicht en kunnen nutriënten afspoelen naar het oppervlaktewater. Ik schreef al eerder dat biologisch wereldwijd de beste papieren heeft voor een toerei-

kende duurzame voedselproductie.'

'Wij moeten de wereld voeden' is een veelgehoord citaat.

'Het is een typische uitspraak van de agrochemische industrie en soms hoor je dit ook wel uit de mond van een boer. Maar dat klopt niet. Want boeren produceren voor de markt en dus voor mensen die voor de producten betalen. Wat we wel moeten, is zorgen dat de mensen die na ons komen, ook wat te kiezen hebben.'

'Wij moeten de dunne kwetsbare aardschil waarop wij ons voedsel kunnen verbouwen, goed onderhouden en bijvoorbeeld niet verontreinigen met chemische bestrijdingsmiddelen. Noem het rentmeesterschap.'

U trekt online fel van leer tegen glyfosaat. Waarom?

'Omdat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat glyfosaat, de werkzame stof in Roundup, schadelijk is voor de gezondheid van mens, dier en bodemleven. Het zit in bijna de helft van alle Europese landbouwgronden. De hulpstof in dit onkruidverdelgingsmiddel is zelfs vele malen giftiger dan glyfosaat.'

'Wetenschap heeft pas zo'n 2 procent van het bodemleven in kaart'

Hoe beoordeelt u initiatieven uit de sector op het gebied van milieuregelen, zoals de Ambitie Plantgezondheid van LTO?

'De route naar emissieloos en residuvrij telen in 2030 is een heel mooi initiatief.'

Is het kernprobleem niet dat burgers zo weinig willen betalen voor voedsel?

'Consumenten worden steeds bewuster als het om voedsel gaat. Ze zullen vaker gezonde producten kiezen en meer van biologische komaf.'

'Ook de aandacht voor natuur en klimaat neemt toe en daar zullen boeren meer op afgerekend worden. Want burgers gaan inzien dat zij dagelijks bij de supermarkt hun stem kunnen uitbrengen. Ook sommige supermarkten worden zich daar steeds meer van bewust.'

Wat is uw belangrijkste advies aan boeren en tuinders?

'Kijk hoe u de bodem verbetert of in ieder geval gezond houdt in uw bedrijfsvoering. Uiteraard op een manier dat u eraan kunt verdienen. 'Kleinschalig kan, zo bewijzen jonge ondernemers die voor een georganiseerde deelmarkt produceren en hun producten bijvoorbeeld zelf aan de man brengen. Grootschalig kan het ook. Dat bewijzen tal van biologische boeren in de Noordoostpolder.'